

Sygn. akt I ACa 27/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Jerzy Nawrocki
Sędzia:	SA Ewa Lauber-Drzazga (spr.)
Sędzia:	SA Ewa Popek
Protokolant	sekr.sądowy Agnieszka Pawlikowska

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2014 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 23 października 2013 r., sygn. akt IX GC 61/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda A. B. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

I ACa 27/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 23 października 2013r. Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz A. B. kwotę 43.880,40 euro z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

Wyrok Sądu Okręgowego został oparty na następujących ustaleniach:

Powód prowadzi działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług przewozowych. Od początku swojej działalności prowadził współpracę z firmą holenderską (...), która zlecała mu świadczenie usług mailowo lub faxem.

W dniu 16 marca 2011r. powód otrzymał od powyższej Spółki zlecenie przewozu mrożonych udek indyczych z Holandii (R.) do Polski (G.).

Przewoźnik, z którego usług powód dotychczas korzystał nie mógł wykonać przedmiotowego przewozu wobec czego powód, za pośrednictwem giełdy internetowej przewoźników, nawiązał kontakt z przewoźnikiem podającym się za spółkę (...) na Słowacji i zlecił mu wykonanie przewozu.

Przed zleceniem przedmiotowego przewozu pracownicy powoda dokonali weryfikacji tego przewoźnika w rejestrze przedsiębiorstw Sądu Rejonowego w Bratysławie na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości Słowacji, w której przewoźnik figurował jako zarejestrowany podmiot. Dodatkowo powód zwrócił się do załadowcy towaru w Holandii o sporządzenie kserokopii dokumentu tożsamości kierowcy i taką kserokopie otrzymał.

Samochód z towarem nie pojawił się w miejscu przeznaczenia. W dniu planowego rozładunku powód nie mógł skontaktować się ani z przewoźnikiem, ani z kierowcą wobec czego zgłosił zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa w Komendzie Policji w Z., a w dniu 23 marca 2011r. także na policji w B..

Ostatecznie okazało się, iż osoby które podszyły się pod Spółkę (...). dokonały kradzieży towaru, ale tożsamości ich nie ustalono.

W dniu 31 marca 2011r. nadawca przesyłki obciążył powoda kosztami utraconej przesyłki i wystawił fakturę na kwotę 48.756 euro.

W dniu 1 kwietnia 2011r. powód zawiadomił pozwanego o kradzieży przesyłki, która była objęta ochroną ubezpieczeniową na podstawie zawartej z pozwanym umowy odpowiedzialności cywilnej spedytora i przewoźnika.

Pismem z dnia 30 maja 2011r. pozwany odmówił wypłaty odszkodowania.

Zdaniem Sądu Okręgowego powództwo jest zasadne. Powód udowodnił swoje roszczenie zarówno co do zasady jak i wysokości.

Powód powierzył wykonanie usługi przewozu spółce słowackiej, której dokumenty przed powierzeniem usługi zweryfikował w wystarczający sposób. Sam ubezpieczyciel nie zgłaszał zastrzeżeń do tej weryfikacji, a zatem obowiązany jest do wypłaty odszkodowania.

Od tego wyroku pozwany złożył apelację zarzucając:

- naruszenie art. 6 kc przez uznanie, że powód wykazał zasadność roszczenia;
- art. 827 § 2 w zw. z § 1 kc w zw. z § 5 ust. 1 i § 3 pkt 9 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Przewoźnika Drogowego w Ruchu Międzynarodowym przez błędną wykładnię;
- błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, że powód powierzył wykonanie przewozu (...) podczas gdy powód powierzył wykonanie przewozu osobom, z którymi kontaktował się telefonicznie przed załadunkiem towaru.

Wskazując na powyższe pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie ma uzasadnionych podstaw.

Zgodnie z art. 827 § 1 kc ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie nie należy się, chyba, że umowa lub ogólne warunki ubezpieczenia stanowią inaczej lub zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

W okolicznościach niniejszej sprawy rażące niedbalstwo nie ma miejsca albowiem powód dochował aktów staranności sprawdzając przewoźnika i pozwany zresztą zarzutu rażącego niedbalstwa nie podnosi. Pozostaje jedynie kwestia, czy powód wyrządził szkodę umyślnie.

W ogólnych warunkach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym w § 5 pkt 1 postanowiono, iż ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności jeżeli ubezpieczający lub osoba, za którą ubezpieczający ponosi odpowiedzialność wyrządziła szkodę umyślnie. Natomiast zgodnie z § 3 pkt 9 tych warunków osoby, za które ubezpieczający ponosi odpowiedzialność uważa się osoby, którym ubezpieczający powierza wykonanie przewozu lub za pomocą których przewóz wykonuje.

Wykładnia powyższych postanowień ogólnych warunków jaką prezentuje pozwany przypisując powodowi odpowiedzialność za umyślne działanie sprawców, którzy dokonali zaboru przesyłki jest sprzeczna z istotą umowy ubezpieczenia.

Prawidłowa wykładnia postanowień ogólnych warunków powinna prowadzić do wniosku, że przesłanką wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczającego, w sytuacji, gdy ubezpieczający powierzy przesyłkę przestępcy podającemu się za przewoźnika, jest rażące niedbalstwo ubezpieczającego, jego pracowników lub innych osób działających na jego zlecenie, co w okolicznościach niniejszej sprawy, jak wskazano wyżej, nie miało miejsca. Wina umyślna byłaby natomiast podstawą wyłączenia tej odpowiedzialności, gdyby wykazane zostało, że ubezpieczający lub osoby działające na jego zlecenie współdziałały z przestępcą w wyrządzeniu szkody.

Art. 827 kc przewidujący wyjątek od zasady odpowiedzialności ubezpieczyciela musi być interpretowany ściśle i nie może podlegać wykładni rozszerzającej. Strony mogą w umowie (ogólnych warunkach) uregulować zasady odpowiedzialności ubezpieczyciela inaczej ale tylko poprzez rozszerzenie odpowiedzialności ubezpieczyciela również za szkody wyrządzone na skutek rażącego niedbalstwa ubezpieczającego, czy z jego winy umyślnej. Nie mogą natomiast wprowadzać dalszych wyjątków od zasady odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Zasadą jest, iż pozwany obowiązany jest wypłacić odszkodowanie kiedy zajdzie zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową (art. 805 § 1 kc). Stosownie do § 4 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna przewoźnika za powstałe w okresie ubezpieczenia całkowite lub częściowe zaginięcie towaru w międzynarodowym transporcie.

Powództwo zatem zasadnie zostało uwzględnione.

Z tych względów i na podstawie art. 385 kpc i art. 108 § 1 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.